

א"י אינו החם ממלה שרים וכוונתם לכל בח"ל שאין
השכינה גם והוא חלק לשרי וכוונתו מעלה וכמ"ש הרמב"ן
הוא הדבר ולכן חלק אלה שהרי הם נעמים אשר נביעותיו כמוד
לא"י ושם אעבוד ולכן בא הכתוב להזהיר ואמר כי אל קהל
ה' אלוקיך בקרנד שהשכינה שורה בקרנד וא"כ בכל מקום
קרוי על כן כי המיד השכינה בקרנד וקאמר מזה כנגד מזה
כי אלה הכתוב לעבוד ע"ז בח"ל ע"כ יהיה עונשך להשמיד
מעל פני האדמה :

לא

תשובה את ה' אלוקיכם כאשר נסיתם במסה כי הם
היה הניסיון אם יש ה' בקרבנו אם אין ומכרש במדרש
אם יודע בהורו לבנו נעבדיהו ואם לאו לא נעבדיהו ולכאורה
הוא מהי גדול אם חשבו כן נגד ה' אבל הפנין הוא כי ישראל
ראו דכבוד ה' חונה במלאך כמ"ש במסה וירא מלאך ה'
בלבם אש וכן ויבט מלאך ה' וגו' ונסחפקו ישראל אשהשכינה
וכבוד ה' שורה בחוכו והוא רק לבוש או הוא רק מלאך וא"כ
לא יחכו לעבדיהו כי ח"ו לעבוד למלאך ואפילו למט"ע ח"ו
נגאשלה ליה ולכן אמרו ישראל אם יודע מה שבלבנו
זכו לאות כי ה' בקרבנו כי אין מלאכי השרת יודעים
מתעבות עמוקות שבלב אדם כמ"ש הוהו ולכן נעבדו
ואם לאו הוא אות שהוא רק מלאך בעלמא וח"ו לעבדו
ואמרה התורה שמכאן והלאה אין לספק כי המיד ה' שוכן
בחוך המלאך הוהו לפני משה ישראל ואין עריך לניסיון כלל .
ועשית הישר והטוב בעיני ה' למען ייטב לך וגו'
והיינו אם אתה מתנהג לפנים משורת הדין
אף הקב"ה יתנה עמך לפנים משורת הדין וזהו לאות כי ה'
בקרבך ואין ההבדל ע"י מלאך כי המלאך אינו יכול לעשות
לפנים משורת הדין כי אין רשות לשליח לשנות מדעת מלכו
להוסיף ולגרוע ולכן כתיב השמר בו כי לא יבא לפשעכם
ולכן ציטט משה שהקב"ה בעצמו ילך כי הוא רחום וחנון ויילך
לפניהם :

להרדוף

את כל אויביך משניך כאשר דיבר ה' והיינו כי
אף שהקב"ה הולך לפנים משורת הדין מ"מ ח"ו
לו לעוה משפט רק שהדבר כך הוא כי אלו בא לדון אוחזו
אם אנו כדלוי לא"י הלא ימלא בנו עונות רבות ונחסדו דן
רק עכ"פ אם עוה גרמה לגרש אותם מא"י וימלאו כן וא"כ
ממילא זכו ישראל לא"י וזה לפנים משורת הדין שלא דן אוחזו
רק העמים :

כי ישאלך בך מחר לאמר מה העדות והחוקים והמשפטים
אשר ליה ה' אלוקינו אהכס הרלוך שכן החכם יאמר
באמת לי אין שאלה וספק רק כל חכמי לידע להשיב מורפי
דבר אשר ישאלו דברים כאלה וזהו לאמר ולכן אין קפידא
במה שאמר החכם כמו ברשע שאמרו לכם ולא לו הוניה את
עצמו מן הכלל כי גם לא נזכר לאמר ושאלו לעצמו הכל כאן
לאמר לאמר וא"כ מילת אהכס מדבר בעד השואלים שהם
יאמרו בלשון הזה :

ואמרת

בדבר עבדים היינו לכרעה וגו' ויוילאנו ה'

ממצרים ביד חזקה ויהן ה' אהוה ומוכחים
במצרים כרעה וכל ביהו לעינו והיה טוהין אהכס טענות
כי אם הוא זכר לניחא מצרים היה לנו לעשוהו כמו בארץ
מצרים שהיה רק יום א' כשה ולמה נאלץ לדורות מזה ז' ימים
ואין זה זכר לראשונים אם אנו מוכיפין שניה הלא עקר
הגאולה היה ביום ולמה עשינו כל זמח בלילה שלישי הלא עיקר
שירה יש לומר על גם שבה"ו וזהו בח"ל והתעבה כי נלמח
הוא ההתלה גאול' והוקףהם היה ביום ט"ו אבל עדיין לא מצא
רק הכבדים ולא היה יד החזקה כי לא לקו רק בלצנע כודע
ולא ראיוהו הגם כי נאל לכל יצאו מדלת הבית הוהה אבל גמר
הגם היה בקריעת ים סוף ששם נהרגו כולם והיה יד חזקה
כמ"ש וירא ישראל את ה' הגדולה ובקריעת ים סוף היה
האורות לעינו ולכן לאמר ויהן ה' אהוה אחר ויוילאנו ה'
ממצרים ואלו הכוונה על גם מצרים היו ליה להקדימו בנסוק
אבל קאי על גם קריעת ים סוף ולכן לאמר מאוחר וזהו היה
לפיין כל רואה וזהו היה בך"א בניסין ולכן נזה הקב"ה שיחמיד
אכילת מזה ויהיה זכר לגם עד עבודך"א בניסין ועג הקי"א
השני קאמ' דלכך בליל' היא כי עיקר הגאולה כדי לזכות לא"י כי
זהו הכליה עבודה מצרים לזכות לא"י ומבואר שהיה נכואים
על כפי נשרים בליל כשה ממצרים לא"י ושם בה"א אכלו
פסח וא"כ ראוי לקבוע אז זכר הגם וגם הוא מזה א"י כי היה
כן כדי שח"כ יכלו לכבוש א"י בקל כיון שהיה כבר בתוכו וזהו
אמרו ואוחזו הוילא וגו' למען הביא .

ויצינו

ה' לעשות את כל החוקים האלה וגו' לחיותנו
כיום הזה ולדקה חסיה לנו כי נשמור לעשות וגו'
כאמרם והיה כי יביאך עשה מזהו זו ששצילה חכום לארץ
לחיותנו כיום הזה רלונו חמיד שיכסח אף שהם חייבים ח"ו
כלוי רק איך אפשר לעשות המעוה בשביל כך הא אסור לעשותו
ע"מ לקבל שכר ובפרט שכר עה"ו חמום בנדקה מותר לישות
כמבואר במסכת חגיגה בחזוני לא בואת וכו' זה האמרה
הכסוק ולדקה חסיה לנו וגו' הרלוך שמוחר לעשותו ע"מ כמו
לדקה והכן .

פרשת עקב

ויהי עקב השמעון את המשפטים האלה ושמרם ועשיתם
אותם וכמר ה' אליךך לך את הצרית ואת החסד
אשר נשבע לאבותיך עקב היינו צבוקן כמו הפקד של אדם
שהוא צבוקו היינו שכר מלוח דבשאי ענמא ליכא והילבנסוק
לעוה"ב אבל א"כ בזה העולם מה התי' ולכן אמר בזה
העולם התי' ימון בזכות הצוה וזהו ושמר לך וגו' והיינו
כשהתי' אוחז במעשה אבותו לשמור מצוה ה' כמ"ש חו"ל
בעצירה פוקד טון אבות על בנים באוחז מעשה אבות בידו
וכן הוא במעשים טובים וז"ש והי' עקב היינו ע"כברק
בעה"ו אם השמרו ועשיתם אותם שהאחז מעשה אבותיך
בידיך ושמר ה' אלוקיך לך את הצרית ואת החסד אשר נשבע
לעבדך